

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-30
Besvaras senast
2025-05-07 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:1118 Avbrutet stöd till UNRWA och konsekvenserna för den palestinska civilbefolkningen

Sedan den fruktansvärda attacken mot civila i Israel den 7 oktober 2023 har konflikten i Gaza eskalerat till en humanitär katastrof utan motstycke. Enligt Amnesty Internationals årsrapport 2025 har över 50 000 palestinier dödats, och civila har utsatts för kollektiv bestraffning, urskillningslösa bombningar och belägring. Världshälsoorganisationen och FN:s livsmedelsprogram har varnat för svältkatastrof. Sjukvårdssystemet i Gaza har kollapsat, och befolkningen är utan tillgång till rent vatten, elektricitet och livsnödvändiga förnödenheter.

I detta sammanhang har UNRWA – FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar – haft en helt central roll i att upprätthålla basal service, inte minst inom utbildning, hälsovård och akuthjälp. Organisationen är en av få aktörer med verklig närvaro på plats. Trots detta har Sverige, till skillnad från de flesta andra EU-länder, valt att helt stoppa sitt stöd till UNRWA. Det är ett beslut som strider mot både FN:s och EU:s linje och som lett till hård kritik – inte minst från Socialdemokraterna.

Regeringens beslut har motiverats med hänvisning till påståenden om att ett fåtal anställda kan ha haft kopplingar till Hamas. Men varken FN:s egen granskning eller oberoende rapporter har kunnat belägga att UNRWA som organisation varit delaktig i några brott. Kritiker – däribland flera FN-expert och Amnesty International – varnar i stället för att det pågår en politiskt motiverad kampanj för att svartmåla UNRWA och därmed försvaga det palestinska civilsamhällets möjligheter att överleva.

Trots detta valde regeringen Kristersson att bli ett av väldigt få regeringar i världen – tillsammans med Donald Trumps USA – att helt avskaffa sitt stöd till UNRWA. Det är ett moraliskt, folkrättsligt och politiskt haveri. Sverige har därmed svikit sitt humanitära ansvar och bidragit till att miljontals människor i ett belägrat Gaza får ännu sämre möjligheter att överleva. Beslutet skickar dessutom en farlig signal till andra aktörer: att propaganda och desinformation kan få demokratier att överge grundläggande principer.

Samtidigt har regeringen även kraftigt minskat eller stoppat stödet till flera palestinska civilsamhällesorganisationer, inklusive sådana som dokumenterar övergrepp, arbetar med kvinnors rättigheter eller driver humanitär verksamhet på lokal nivå. Amnesty pekar på att dessa aktörer nu står utan finansiering,

samtidigt som hotbilden mot dem ökar.

Sverige har länge haft en viktig röst för folkrätten och det humanitära systemets integritet. Regeringens beslut att överge UNRWA står i skarp kontrast till detta arv – och det riskerar att ytterligare destabilisera en redan katastrofal situation.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Hur motiverar statsrådet, inom ramen för sitt ansvar som biståndsminister, att Sverige helt har upphört med sitt stöd till UNRWA i strid med EU:s och FN:s linje, och hur avser statsrådet att säkerställa att det palestinska civilsamhället fortsatt får stöd i en situation där behoven är större än någonsin?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck